

Kak namenima vojaška taksna glav-
nica? Vojaška taksna glavica bode: 1. zbolj-
ševala preskrbovanje invalidov: 2. dajala pripo-
močke ubogim vdovam in sirotam vojakov stojne
vojske (vojaške mornarice) in deželne brambe, ki
so v vojni padli ali vsled ran ali vojnih težav
umrli. Enako se bo oziralo tudi na tiste vojaštvu
podvržene, ki so bili poklicani v službo za vojne
namene, pa niso opravljali pravih vojnih služb,
kakor tudi na rodovine onih, ki so stopili v črno
vojsko.

Kako se bo zboljševalo preskrbo-
vanje invalidov? Preskrbovanje invalidov se
bode zboljševalo: 1. gledé onih invalidov, ki so
bili, odkar je v veljavi nova vojaška pokojniška
postava od 27. decembra 1875, prevzeti v vojaško
preskrbovanje iz stojne vojske, vojaške mornarice,
deželne brambe in črne vojske; — s tem, da se
jim bodo dajali osebni pribojški v tistih primer-
ljajih, v katerih zahtevajo nastopki zavdanih ran
ali vojnih težav posebnega ozira, in ako njih pre-
skrbnina, izvzemši priklad za rane, ne presega
dvanajststo goldinarjev. 2. Gledé onih, ki so bili,
predno je ta postava moč zadobila, prevzeti v vo-
jaštvo preskrbovanje iz stojne vojske, vojaške mor-
narice, deželne brambe ali črne vojske; — s tem,
da se jim bodo dajale odstotne doklade k dose-
danjej preskrbnini, in sicer: a) nižjim častnikom,
vojakom in tem enakim vojaškim osobam, ki spa-
dajo v stan patentnih invalidov (oziroma invali-
dov s pridržkom) dajalo se bo petdeset odstotkov
pribojška k patentnej plači: b) tistim, katerih
dozdanja vojaška pokojnina, določena po poprej-
njih predpisih, na leto ne dosega tisoč goldinarjev,
dajalo se bo k pokojnini do petsto goldinarjev
dvajset odstotkov, od petsto do osemsto goldinar-
jev petnajst odstotkov, in osemsto do tisoč goldi-
narjev deset odstotkov. Pri 2. b) pa ima veljati
pravilo, da priboljšana pokojnina ne sme prese-
gati tisoč goldinarjev, pa tudi v nobenem primer-
ljaji ne tistega zneska, ki bi spadal na enako
šaržo v istem dninskem razredu po postavi od
27. decembra 1875; pri tistih pa, ki ne spadajo
v noben dninski razred, velja enaka službena
plača. Počitnine v dninske razrede uvrščenih osob
se imajo zvišati na 300 gld., ako bi z odstotki
vred manj znašali.

Kake pravice imajo rodbine mobi-
liziranih? Podpore potrebnim rodbinam v pri-
merljaji mobilizacije sklicanih stalno odpuščenih,
reservnikov, nadomestnih rezervnikov in deželnih
brambovcev, potem tistih vojaštvu podvrženih, ki
se skličejo v službo za vojne namene, če tudi ni
vojna služba, kakor tudi rodbinam sklicane črne
vojske, dajali se bodo pomočki iz državnih sred-
stev po teh le določbah. Glede pravice do pripo-
močkov smatrajo se da spadajo k rodovini: za-
konska žena v službo poklicanega in njegovi otroci.
Tudi se smejo mej te še vtevati sorodniki v zgor-
njej vrsti: roditelji, ded in babica, bratje in sestre,

ako jih v službo poklicani preskrbuje. Za pod-
podpore potreben se ima smatrati tisti rodbinski
ud, kateremu daje najpotrebniši živež, ali popol-
noma, ali večidel osebni zaslužek v dejansko službo
poklicanega. Vsakemu takemu rodbinskemu udu
se deli preskrbnina, katera je določena na dan in
osobo za vojake na prehodu (20 do 30 kr. na
dan), potem če mora rodovina plačevati stanovitno,
dobiva tudi to, ki je enaka priskrbnini. Otroci pod
osmimi leti imajo dobivati le polovico te podpore.
Skupni znesek te podpore za eno rodbino ne sme
presegati navadnega dnevnega zaslužka v vojaško
službo poklicanega. Od države zagotovljena pod-
pora se ne krajša zaradi tega, če rodbina dobiva
podporo od dežele, občine ali zasebnikov.

Katere pravice imajo rodovine tistih,
ki so v vojni padli ali zaradi vojnih te-
žav umrli? Rodbinam tistih, ki so padli v boju,
ali vsled poškodovanja v dejanskej vojaškej službi
ali iz te službe izvirajoče bolezni umrli, predno
so bili na dom spuščeni, daje se podpora, katero
so doslej uživale, še šest mesecev po smrti v vo-
jaškej službi bivšega. Če rodbina mej temi šestimi
meseci dobi preskrbnino, pa je ta preskrbnina
manjša od podpore, tedaj dobiva mej temi šestimi
meseci toliko, kolikor je preskrbnina manjša.

Kdaj se smejo te pravice vzeti? Rod-
binam tistih, ki so, ko so bili v dejanskej službi,
a) iz nje pobegnoli, ali b) jih je sodnija ali v
težko ječo ali ostro kazen obsodila, odtegne se
devoljena podpora, ko je podpirajoča komisija to
zvedela.

Kateremu kolkus so podvržene vloge
gledé teh taks? Vse raziskave, vloge, pritožbe
gledé vojaške takse in vse priloge so proste kolka.
Tudi so prošnje za podporo rodbin mobiliziranih
in vse priloge kolka in poštnine proste.

„Edinost“.

Gospodarske stvari.

Varujmo, mlada sadna drevesa zajcev.

M. Zajci kakor vsi glodavci, so za kmetovavca
škodljive živali. Posebno veliko škodo napravljajo
zajci pri sadnosnih mladih drevesih. Marsikdo se
ne boji ne truda ne stroškov in si napravi lepe
nadopolne sadnosne nasade. Če pa zamudi zasa-
jena mlada drevesa proti zajčjemu zobu zavarov-
vati, je včasih v jedni noči ali jednem dnevu trud
in denar zapravljen. Posebno so jablanice in sicer
kolikor so zlahtnejše, toliko bolj so zaželjene zajč-
jemu zobu, ki imajo od zajcev največ trpeti, zlasti
če je zima snegovita, ko zajci ne najde ne na
polji ne drugod okusnega prigrizka. Pa tudi že
jeseni, ko je še vse zeleno in polno zajčje hrane,
se jih rad loti, ker je skorja njihova zajcu prava
sladščica. Kdor torej neče, da se je zastoja tru-

dil in potroške imel, ta naj že rano jeseni svoja sadnosna drevesa proti zajcem marljivo zavaruje.

To se pa godi na več načinov. 1. Mazanje debel z raznimi smrdečimi ali vsaj močno dišečimi rečmi. Petroleum in katran sicer zajce odganjata, pa tudi drevesa ugonobita. Mazanje z razno maščobo, z lesičjo, svinjsko maščobo, z ribjo mastjo vred so drevesom od druge strani škodljive, zamašijo namreč tanke luknjice v koži drevesni, ktere so za življenje in prospevanje drevesa neobhodno potrebne, in izcimijo tako marsiktere drevesne bolezni. Mazanje z zmesijo iz apna, ila, krvi, ščavnice itd. je dobro proti mahovom in lišajem, tudi proti zajcem nekoliko časa brani, če pa je vreme dalj časa deževno, dež celo mažo spere in zajci napadajo drevesa huje ko popred.

2. Obezovanje mladih dreves je najboljšee sredstvo zoper zajčji griz. Zato se morejo porabiti marsiktere stvari, ki so sicer brez posebne koristi. Take stvari so: trnje, šibje, turšična slama, druga slama, trstje itd. Najbržeje se vrši obrezovanje z rženo slamo, z kakoršno se strehe krijejo. Za vezilo ali trake služijo najbolje tanke trte rumene vrbe, kakoršna se povsodi nabaja. Najskrajni čas, če snega prej ni, je konec novembra in drevesca obezana pustiti do konca marca, še bolje do sred aprila. Tudi poleti drevesca obezana ali zavita puščati, je škodljivo, ker se debela omehkužijo in se v zavitku mrees zarezja.

M. Nekaj o prirejevanji lešnikov. Na prirejevanje lešnikov se pri nas še vse premalo gleda. Koliko sveta za prirejevanje lešnikov še leži neporabljenega in ne koristnega. In vendar rodi leskov grm leto na leto in njegov sad si lahko kupca donasa. Na Angleškem mnogo lešnikov pridelujejo. V ta namen preorjejo zemljo po dvakrat in jo potem še z lopato prebodejo. Na to se grmiči po $3\frac{1}{2}$ metra narazen posadijo po vrstah in grmič po $2\frac{1}{2}$ metra od grmiča. Prva leta se morejo prostori med posameznimi grmiči s kakim drugim sadežem n. pr. s krompirjem obsaditi, da ne leži zemlja več let brez pridelka. Pozneje, ko grmiči košatejši postanejo, ta postranski pridelek izostane. Nadaljno obdelovanje obstoji v tem, da se grmiči okopljejo, marljivo plejejo in vsake tri leta primerno pognojijo. Priporočajo se tudi, da se vsi koreninski izrastki, kakor tudi postranske mladike meter visoko odstranijo. Taki nasad v tretjem ali četrtem letu rodi in mogoče od jednega grma za 10 goldinarjev sadu dobiti. Lešniki se ne smejo prej trgati, predno sami radi iz kožuhov kapajo. Potem se na solnce razsujejo, in sicer prav plitvo, se marljivo obračajo, dokler da se do dobrega posuše.

Dopisi.

Iz Celja. (Kat. podp. društvo — javna zahvala „Slov. Gospodarju“). Našemu kat. podp. društvu za šolske sestre darovali so: 1) Vlč.

g. Jožef Sorglehner (zopel) 20 fl. 2) Po vlč. g. J. Bezenšek blagorodna grofica Teodora Rumerskirch v Gradei 20 fl. 3) Gosp. Ivan Gaberšek, uradnik pri c. kr. okr. glavarstvu v Celji 2 fl. 4) Gosp. Jakob Kobilica, marelar v Celji 2 fl. 5—7) Blagor. gospe: Terezija Stepišnik, Ana Jeretin in M. Schellander po 2 fl. — Za božičnico so darovali preč. g. A. Vrečko opat 5 fl.; znesek tombole pri zadnjem občnem zboru 20 fl. 57 kr., več neimenovanih 25 fl. 50 kr. Bog povrni vsem blagim dobrotnikom! Prihodnjič o našem občnem zboru. — V torek zjutraj ob $\frac{1}{2}$ 8 uri je bil tukaj precej močen potres, ki je trajal pol minute. Steklenice so po sobah žvenkljale, podobe po stenah se zibale, opeka padala iz strehe. — Blagorodni gospod urednik! Vem da vstrezam željam mnogih naših društvnikov, če Vam naznanjam, da ko se je po dokončanem zborovanji našega kat. podp. društva začelo med udi prav „po domače“ prijazno razgovarjanje, se je „Slov. Gospodarju“ v imenu društva izrekla zahvala za vso podporo, ktero smo pri njem našli v naših društv. zadevah, in s glasnimi „živijo“ klici smo spraznili svoje čase na obstanek lista, ktereга kmet in gospod rada prebirata in se vsakdo iz njega kaj dobrega in koristnega nauči.

Iz Murskega polja. (Graška razstava). VI. Prvi prostor je meril okoli 50 metrov in sta bili dve vrsti žrebcev v njem, nekoliko državnih drugi privatni ali zasebni med temi grof Attemsovi, ki so pa vsi večjidel naše slovensko-štajerske krvi in plohe in več drugih. Drugi prostor je bil kakih 55 metrov dolg in ena vrsta, v katerem so bili gornje-štajerski žmetni konji. Tretji prostor je pa bil kakih 60 metrov dolg in v njem dve vrsti konj. V začetku še nemški, potem pa konji od Brežic, Ptuja, Ormoža, Radgone, in Ljutomera. To pregledama še za časa. Potem je bilo pregledovanje konj in smo morali pri konjih biti, da smo je naprej gnali, ko na nas vrsta pride. Po končanem „maršu“ pregledam prostor, kjer so bile večjidel reči, ki so ognjegascem v prid in porabo. V tem prostoru so se videle različne brizglje (špricalke) vsake vrste gasilno orodje. Tukaj je tudi bilo dosti kočij in drugih lepih vozičkov. Zatem še pregledam podobe, ki so bile v posebnem prostoru na glaževino risane, in se podam po vrtu, v katerem sta bila dva vodometi. V tem vrtu je se dalo videti raznih rastlin, trsi raznih sort, drevesa, zelišča, trave, cvetlice, lepe ograje, lepo razpeljani poti vse v najlepšem kinču in redu. No zdaj pa je bil konec vsemu razgledovanju.

Dne 5. septembra je bila nedelja in poslednji den za nas. Zaran smo obiskali in se vdeležili nekteri božje službe v mestni cerkvi, drugi v Frančiškanski in tretji v Dominikanski. Zatem še nekoliko po mestu postopamo. Po trgih bilo je vse polno raznih reči na razprodajo. Minolo je poldne, ljudi je vrelo več in več v razstavin prostor, ker je bilo vstopnine le 20 kr. za platit.